

Farstorps kyrka

56.2769, 13.7967

Som så många andra kyrkor är även Farstorps kyrka byggd under den stora kyrkobyggarperioden i slutet av 1100-talet. Och som de flesta andra kyrkor hade även denna i början ingångar i norr för kvinnorna och i söder för männen.

Ett vapenhus tillkom under senare delen av medeltiden på långhuset södra sida, men de största förändringarna skedde år 1828. Då byggdes den nuvarande huvudingången i väster.

Domkyrkoarkitekten Carl Georg Brunius skrev att: "kyrkan ligger i en målarskön trakt. Templet har en vacker belägenhet på en höjd vid Farstorp och presenterar sig där ganska fördelaktigt".

På 1820-talet tog den gamla huvudingången i söder togs bort liksom ett vapenhus. Man gjorde också kyrkan betydligt större genom att bygga till långhuset mot norr.

Kanske fanns det också tidigare en entré i tornet. När den nuvarande huvudingången ersatte sydportalen, noteras det nämligen, att öppnandet av muren skett på en plats, "varest fordom varit dörr".

I absiden, koret och långhuset finns kalkmålningar från senare delen av 1400-talet, målade av den anonyme Everlövmästaren. Målningarna var länge överkalkade men togs fram igen i början av 1940-talet. Carl Georg Brunius beskrev Everlövmästaren med orden: "bondmålaren framför andra i Skånes sena 1400-tal., en naturtalang, formellt tafatt men frodig i ingivelsen"

I nordvästra murbågen avbildas troligen Sankta Katarina med sitt martyrredskap, ett hjul.

I absiden ses Kristus som Majestas Domini, sittande på regnbågen med handen höjd till välsignelse, omgiven av evangelistsymbolerna.

I koret visas scener ur Kristi barndomshistoria, bland annat födelsekrubban med Betlehems stjärna ovanför. Här ser vi också Moses som slår vatten ur klippan.

Och på norra triumfbågen framställts bland annat en påklädd, korsfäst Kristusgestalt. Den har också tolkats som Sankt Wilgefortis. Detta eftersom gestalten saknar gloria och i stället har en kungakrona. Sankt Wiglefortis var ett märkligt helgon, egentligen en kvinna klädd som en man, och ofta avbildad försedd med skägg. Under medeltiden helgades hon av människor som sökte befrielse, främst då kvinnor som levde under hårt förtryck av sina män.

De båda krönte helgonen i triumfbågen är förmodligen Sankt Olof med sin yxa och Sankt Erik med en liljeformad spira.

På altaret som liksom predikstolen är från slutet av 1500-talet, finns målningar från 1733, utförda av konterfejare Jesper Fritz. De sju målade framställningarna på altaruppsatsen har troligen målats direkt på tidigare bibelspråk. Bilden högst upp föreställer den törnkrönte Kristus, och ovanför står orden Ecce Homo, "Se människan"

På överdelen av predikstolen kan vi på läsa - i översättning från latin "Guds ord verkar i evighet".

Läktareröstningen är försedd med elva målningar som även de är målade av Jesper Fritz. Två apostlar saknas: Judas Iskariot och Judas Taddeus.

Orgeln på läktaren har tio stämmor fördelade på två manualer och pedal, och är byggd 1965 av Mårtenssons orgelfabrik i Lund.

Lunds Universitets historiska museum har sedan början av 1900-talet ett flertal medeltida träskulpturer som kommer från Farstorps kyrka. En replik av Farstorpsmadonnen med Jesubarnet är skapad 2011 av bildhuggaren och konstnären Mårten Hultenberg.

På södra sidan vid ingången till kyrkan finns ett glasfönster som tillkom i samband med att tornhuset uppfördes. Bilden föreställer Paulus.

Krucifixet är tillverkat i Sydtyskland och kom på plats i mitten av 1960-talet.

Källor:

Webb: Bjärnums pastorat.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Häfte: "Farstorps kyrka". Torsten Nilsson.